

METODOLOGIE

RATING DE BONITATE

Bonitatea este utilizată pentru evaluarea rapidă a unei companii și a stabilității acesteia.

Ratingul de bonitate oferă, de asemenea, o estimare orientativă a evoluției viitoare a afacerii și ne oferă o perspectivă asupra probabilității ca o anumită companie să intre în insolvență sau blocaj de cont în viitor.

Ratingul de bonitate în profunzime reprezintă o analiză detaliată a activității companiei, unde putem vedea performanțele pentru fiecare indicator, care stau la baza rezultatului final al ratingului.

Cu companiile care au majoritatea indicatorilor în zona roșie a tabelului trebuie să colaborăm cu mare prudență, în timp ce companiile care au majoritatea indicatorilor în zona verde nu prezintă un risc semnificativ în afaceri.

Ratingul de bonitate se calculează o dată pe an, pe baza ratingului din anul precedent și a unei formule compuse din indicatorii de performanță ai companiei. Ratingul de bonitate este împărțit în cinci clase:

EVALUARE	CompanyWall business	MOODY'S	S&P Global	FitchRatings
Prime	AAA	Aaa	AAA	AAA
	AA+	Aa1	AA+	AA+
Foarte ridicată	AA	Aa2	AA	AA
	AA-	Aa3	AA-	AA-
Peste medie	AA--	A1	A+	A+
	A+	A2	A	A
	A	A3	A-	A-
Sub medie	A-	Baa1	BBB+	BBB+
	A--	Baa2	BBB	BBB
	A---	Baa3	BBB-	BBB-
Speculativ	BBB+	Ba1	BB+	BB+
	BBB	Ba2	BB	BB
	BBB-	Ba3	BB-	BB-
Foarte speculativ	B+	B1	B+	B+
	B	B2	B	B
	B-	B3	B-	B-
Risc foarte ridicat	CCC	Caa1	CCC+	CCC
	CC	Caa2	CCC	
	C	Caa3	CCC-	
Radiate	D	Ca	CC	CC
		C	C	C
Fără rating	/	/	D	D
		/		

ACTIVITATE RISCANTĂ

Procedura de acordare a ratingului de bonitate include calculul interdependent al indicatorilor și clasificarea rezultatelor și a evaluării financiare. În procesul de calcul utilizăm cele mai importante grupe de indicatori, și anume: indicatorii de lichiditate și indicatorii de performanță. Din fiecare grupă selectăm indicatorii cei mai reprezentativi.

Ratingul de bonitate este adaptat dimensiunii companiei, numărului de angajați și nivelului cifrei de afaceri anuale, în raport cu companii din același domeniu de activitate. Ratingul de bonitate este atribuit doar entităților pentru care pot fi calculați toți indicatorii necesari. Pentru acele entități pentru care nu este posibil calculul unui indicator necesar, ratingul nu va fi atribuit.

Ratingul de bonitate este utilizat pentru evaluarea rapidă a unei companii și a stabilității acesteia. De asemenea, oferă o estimare orientativă a evoluției viitoare a activității și ne indică probabilitatea ca o anumită companie să intre în insolvență sau să aibă conturile blocate în viitor.

EVALUĂRI DE STABILITATE RIDICATĂ

AAA

Siguranță maximă în afaceri

Bonitatea **AAA** reprezintă cel mai înalt rating de bonitate, acordat companiilor cu finanțe extrem de stabile și un risc aproape inexistent. Acest rating indică un risc financiar minim, o capacitate de credit excepțională și un nivel ridicat de lichiditate.

Companiile cu acest rating își îndeplinesc în mod regulat toate obligațiile față de furnizori, angajați și stat. Au venituri stabile și un nivel scăzut al îndatorării. Sunt considerate parteneri de afaceri complet de încredere, cu un risc aproape inexistent de probleme financiare sau insolvență.

Acest rating este obținut cel mai frecvent de companii mari și de succes, cu o tradiție îndelungată în afaceri și indicatori financiari excelenți.

AA+

Stabilitate și fiabilitate ridicată

Bonitatea **AA+** se acordă companiilor cu o putere financiară excepțională și un risc de credit foarte scăzut. Aceste companii au un nivel ridicat de solvabilitate, își îndeplinesc în mod regulat obligațiile și operează stabil.

Deși pot fi expuse anumitor schimbări de pe piață, poziția lor financiară le permite să se adapteze cu succes și să mențină stabilitatea pe termen lung. Sunt considerate parteneri de încredere pentru relații de afaceri sigure și de durată.

AA

Stabilitate și fiabilitate

Bonitatea **AA** indică companii cu un nivel foarte ridicat de bonitate și o activitate stabilă. Aceste companii au o poziție financiară puternică, își gestionează bine obligațiile și înregistrează o creștere constantă.

Deși există un risc redus în desfășurarea activității, acesta este neglijabil în comparație cu siguranța și fiabilitatea pe care le oferă. Companiile cu rating **AA** se numără printre cele mai bune din industrie și reprezintă o alegere excelentă pentru relații de afaceri pe termen lung.

AA-

Stabilitate cu factori de risc minimi

Bonitatea **AA-** indică un nivel ridicat de stabilitate financiară și fiabilitate a companiei, dar cu un risc ușor crescut comparativ cu clasele superioare de bonitate.

Aceste companii operează stabil și fără dificultăți financiare majore, dar pot avea anumiți factori, precum fluctuații ocazionale ale veniturilor sau un nivel ceva mai ridicat al datoriilor, care le încadrează în această categorie.

Cu toate acestea, ratingul **AA-** indică în continuare un partener de afaceri de încredere, cu o bună solvabilitate și capacitatea de a-și îndeplini obligațiile, ceea ce le face o alegere de calitate pentru colaborări pe termen lung.

AA--

Activitate stabilă cu risc ușor crescut

Bonitatea **AA-** indică un nivel ridicat de stabilitate financiară, cu un risc ușor crescut comparativ cu clasele superioare de bonitate. Acest rating arată capacitatea de a-și îndeplini în mod regulat obligațiile, dar cu posibilitatea unor fluctuații ocazionale ale veniturilor sau o dependență mai mare de evoluțiile pieței.

Deși există un anumit nivel de risc, ratingul **AA-** indică în continuare o entitate de afaceri solidă, cu o bună capacitate de credit, care reprezintă o alegere relativ sigură pentru colaborări de afaceri.

A+

Partener de afaceri sigur și stabil, risc de credit scăzut.

Bonitatea **A+** indică stabilitate și un risc de credit scăzut. Companiile cu acest rating au indicatori financiari solizi și își îndeplinesc în mod regulat obligațiile, ceea ce le face parteneri de încredere pentru colaborări pe termen lung.

Deși acest rating nu se numără printre cele mai înalte, el indică în continuare un nivel ridicat de siguranță, iar riscurile mai mici pot fi asociate cu factori precum faza de creștere sau provocările de pe piață. În ansamblu, ratingul de bonitate **A+** reflectă stabilitatea financiară și capacitatea de adaptare la schimbări, asigurând un flux de afaceri sigur.

A

Activitate stabilă cu risc moderat

Bonitatea **A** indică o activitate stabilă, cu un risc moderat. Entitățile cu acest rating au o poziție financiară solidă și își îndeplinesc în mod regulat obligațiile, dar pot fi supuse unor fluctuații minore ale veniturilor sau dependenței de evoluțiile pieței.

Deși există un risc ușor mai ridicat comparativ cu clasele superioare de bonitate, solvabilitatea lor pe termen lung nu este afectată. Ratingul de bonitate **A** indică o companie care este un partener de afaceri de încredere și care are premise bune pentru creștere și dezvoltare ulterioară, având capacitatea de a se adapta la provocările pieței.

A-

Activitate stabilă cu anumiți factori de risc

Bonitatea **A-** indică o activitate stabilă, dar cu prezența unor factori de risc. Entitățile cu acest rating au o lichiditate bună și capacitatea de a-și îndeplini obligațiile, dar se pot confrunta cu fluctuații financiare ocazionale sau provocări în activitatea lor.

Deși stabilitatea lor financiară este la un nivel ridicat, anumite evoluții pot influența siguranța pe termen lung.

Ratingul de bonitate **A-** confirmă că firma este un partener de afaceri de încredere, dar indică necesitatea unei monitorizări mai atente a indicatorilor financiari în viitor.

A--

Activitate stabilă cu fluctuații financiare mai pronunțate

Bonitatea **A--** indică entități stabile din punct de vedere financiar, care se încadrează în continuare în categoria partenerilor de afaceri de încredere, dar cu fluctuații mai pronunțate ale veniturilor și un nivel mai ridicat de risc comparativ cu companiile mai bine evaluate.

Deși își îndeplinesc în mod regulat obligațiile, pot fi influențate de schimbările de pe piață sau pot avea un nivel mai ridicat al îndatorării.

A---

Stabilitate cu riscuri financiare crescute

Bonitatea **A---** indică companii care continuă să opereze stabil, dar se confruntă cu riscuri financiare crescute. Pot apărea fluctuații mai mari ale veniturilor, probleme ocazionale de lichiditate sau o dependență mai accentuată de schimbările de pe piață.

Deși aceste companii nu se află în zona de risc ridicat, situația lor financiară necesită o monitorizare mai atentă.

Înainte de a intra într-o colaborare de afaceri, se recomandă o analiză suplimentară pentru a evalua potențialele provocări și riscuri.

EVALUĂRI DE STABILITATE MODERATĂ

BBB+

Stabilitate cu riscuri potențiale

Bonitatea **BBB+** indică companii care operează stabil, dar sunt expuse anumitor riscuri financiare și de piață. Capacitatea lor de a se adapta la schimbările economice și la provocările din industrie este esențială pentru sustenabilitatea pe termen lung.

Deși aceste companii sunt parteneri de afaceri de încredere, pot apărea fluctuații ocazionale ale veniturilor, o sensibilitate crescută la schimbările economice sau o dependență de clienți și condițiile pieței.

În relațiile de afaceri cu astfel de companii, este important să se țină cont de circumstanțele în schimbare și de capacitatea lor de adaptare la piață, ceea ce le face stabile, dar expuse anumitor riscuri. De aceea, este necesară evaluarea atentă a posibilelor provocări în activitatea lor.

BBB

Activitate stabilă cu fluctuații mai mari

Bonitatea **BBB** indică companii care operează stabil, dar se pot confrunța cu fluctuații mai mari ale veniturilor și provocări în menținerea echilibrului financiar.

Deși sunt în continuare parteneri de afaceri de încredere, aceste companii nu sunt imune la schimbările economice și de piață. Lichiditatea lor poate fi supusă unor variații mai mari, iar stabilitatea pe termen lung depinde de capacitatea de a se adapta concurenței și schimbărilor din industrie.

Companiile cu acest rating își îndeplinesc în mod regulat obligațiile, însă situația lor financiară poate varia în funcție de factorii externi. În cazul colaborărilor pe termen lung, se recomandă o evaluare suplimentară a stabilității financiare și a potențialului de creștere, pentru a asigura o mai mare siguranță în afaceri.

BBB-

Stabilitate cu riscuri mai mari

Bonitatea **BBB-** indică companii care operează stabil, dar cu riscuri financiare și de piață crescute.

Aceste companii au o lichiditate solidă și capacitatea de a-și îndeplini obligațiile, însă activitatea lor poate fi afectată de schimbările de pe piață, crizele economice sau problemele specifice industriei. Deși pot depăși dificultăți pe termen scurt, sustenabilitatea pe termen lung poate fi incertă.

Ratingul **BBB-** necesită o monitorizare mai atentă și o evaluare constantă a capacității acestor companii de a se adapta la schimbările din mediul de afaceri. În relațiile comerciale cu companii din această categorie, se recomandă prudență suplimentară și monitorizarea continuă a performanței financiare pentru a asigura stabilitatea și a minimiza riscurile potențiale.

B+

Risc crescut, dar cu posibilitate de redresare

Bonitatea **B+** indică companii cu o stabilitate financiară mai redusă și un risc crescut în activitatea lor. Lichiditatea acestora poate fi instabilă, iar capacitatea de a-și îndeplini obligațiile poate fi limitată.

Aceste companii se află adesea în proces de redresare sau restructurare, ceea ce le face susceptibile la fluctuații ale veniturilor și incertitudine.

Deși există potențial de îmbunătățire, colaborarea cu companii din această categorie necesită prudență și monitorizarea constantă a situației financiare.

B

Risc crescut, este necesară prudență

Bonitatea **B** indică companii care se confruntă cu provocări semnificative în activitate și riscuri financiare.

Stabilitatea lor poate fi afectată de fluctuații frecvente ale veniturilor, probleme de lichiditate și dificultăți în îndeplinirea obligațiilor financiare, ceea ce le face parteneri de afaceri riscați.

Deși există posibilitatea de redresare, colaborarea cu aceste companii necesită o analiză detaliată a situației financiare și adaptarea strategiei de afaceri, deoarece companiile cu rating **B** nu reușesc adesea să evite situațiile de criză, iar investițiile sau colaborarea cu acestea pot conduce la incertitudine în relațiile de afaceri.

B-

Risc ridicat, companii confruntate cu provocări serioase

Bonitatea **B-** indică companii cu dificultăți financiare serioase și un risc ridicat în activitate.

Lichiditatea și capacitatea lor de a-și îndeplini obligațiile sunt grav afectate, iar activitatea este supusă unor fluctuații mari ale veniturilor. Aceste companii se află adesea în proces de restructurare sau redresare, ceea ce crește suplimentar incertitudinea în activitate.

Deși există potențial de recuperare, colaborarea cu companii cu rating **B-** implică un nivel ridicat de risc și necesită monitorizarea constantă a situației financiare, precum și capacitatea de reacție rapidă în cazul apariției unor probleme suplimentare.

EVALUĂRI DE RISC RIDICAT

CCC

Risc ridicat, viitor incert

Bonitatea **CCC** indică companii care se află în dificultăți financiare serioase și sunt expuse unui risc major de insolvență. Capacitatea lor de a-și îndeplini obligațiile este semnificativ afectată, iar continuarea activității depinde de soluții financiare urgente sau de restructurare.

Aceste companii au adesea un nivel ridicat al îndatorării, probleme de lichiditate și întârzieri la plată. Ele se pot confrunta cu executări silite, proceduri judiciare sau alte presiuni care le afectează stabilitatea.

Colaborarea cu companii din această categorie implică un risc extrem de ridicat, deoarece viitorul lor este incert. Înainte de orice angajament comercial, este necesară o analiză detaliată a situației financiare a companiei și luarea tuturor măsurilor de protecție pentru a evita eventuale pierderi.

CC

Situație financiară critică, risc serios de insolvență

Bonitatea **CC** indică companii care se află într-o situație extrem de riscantă, se confruntă cu probleme financiare grave și prezintă un risc ridicat de insolvență sau lichidare. Capacitatea de a-și îndeplini obligațiile este semnificativ afectată, iar supraviețuirea companiei în perioada următoare este foarte incertă.

Colaborarea cu companii evaluate cu **CC** implică un risc de afaceri ridicat, iar toate aspectele trebuie analizate cu atenție înainte de a lua orice decizie de colaborare, deoarece există o probabilitate mare ca aceste companii să nu supraviețuiască în viitorul apropiat.

C

Situație financiară critică

Bonitatea **C** indică o situație financiară critică. Companiile cu acest rating au dificultăți serioase în îndeplinirea obligațiilor, iar insolvența sau lichidarea sunt aproape inevitabile în viitorul apropiat.

Companiile cu rating **C** au șanse minime de supraviețuire, iar orice colaborare cu acestea implică un risc ridicat de pierderi financiare semnificative.

Dacă totuși se ia în considerare o relație de afaceri, este necesară o analiză detaliată a situației și adoptarea tuturor măsurilor de protecție necesare.

SITUAȚIE FINANCIARĂ NECLARĂ SAU RADIATĂ

D

Companii radiate

Marcajul D se acordă companiilor care au fost radiate și nu mai desfășoară activitate.

/

Nu are rating de bonitate

Profil financiar necunoscut

O companie fără rating de bonitate poate fi nouă, inactivă din punct de vedere comercial sau poate să nu aibă rapoarte financiare disponibile. Din acest motiv, gradul său de fiabilitate este neclar.

Înainte de colaborare, este important să se colecteze mai multe informații și să se evalueze cu atenție riscurile potențiale.

Metodologia calculării ratingului de bonitate

Partea statică a ratingului se calculează o dată pe an, la momentul depunerii situațiilor financiare, și este alcătuită din următorii coeficienți:

1. Rata lichidității

Rata lichidității reprezintă capacitatea companiei de a-și îndeplini obligațiile la termen.

Rata lichidității curente măsoară capacitatea companiei de a-și achita obligațiile atunci când acestea ajung la scadență.

Rata lichidității se calculează după formula:

$\text{rata generală a lichidității} = \text{stocuri} + \text{creanțe} + \text{numerar} / \text{datorii curente}.$

Rata lichidității include:

$$\text{Rata lichidității curente} = \frac{\text{Active circulante}}{\text{Datorii pe termen scurt}}$$

$$\text{Rata lichidității reduse} = \frac{\text{Active monetare}}{\text{Datorii pe termen scurt}}$$

2. Rata solvabilității

Rata solvabilității sau coeficientul structurii financiare indică lichiditatea pe termen lung. Pentru evaluarea poziției financiare pe termen lung a companiei se utilizează următorii indicatori: rata îndatorării și rata capitalului în raport cu activele.

Prin aceasta se înțelege:

$$\text{Rata de acoperire a activelor imobilizate} = \frac{\text{Capital propriu}}{\text{Active imobilizate}}$$

$$\text{Rata de acoperire a activelor reale} = \frac{\text{Capital pe termen lung}}{\text{Active reale}}$$

$$\text{Rata de acoperire a stocurilor cu capital de lucru net} = \frac{\text{Capital de lucru net (NOK)}}{\text{Stocuri + cheltuieli în avans}}$$

$$\text{Rata de acoperire a activelor circulante cu capital de lucru net} = \frac{\text{Capital de lucru net (NOK)}}{\text{Active circulante}}$$

$$\text{Rata de îndatorare} = \frac{\text{Datorii totale}}{\text{Capital propriu}}$$

$$\text{Rata de acoperire a dobânzilor prin profit} = \frac{\text{EBIT}}{\text{Dobânzi plătite}}$$

3. Rata eficienței

Rata eficienței sau a activității indică fluxurile proceselor de achiziție și vânzare.

Cei mai importanți indicatori din această categorie sunt rata de rotație a creanțelor (clienți), rata de rotație a datoriilor către furnizori și rata de rotație a stocurilor:

$$\text{Rata de rotație a activelor totale} = \frac{\text{Venituri din vânzări}}{\text{Active totale medii}}$$

$$\text{Rata de rotație a activelor imobilizate} = \frac{\text{Venituri din vânzări}}{\text{Active imobilizate medii}}$$

$$\text{Rata de rotație a capitalului propriu} = \frac{\text{Venituri din vânzări}}{\text{Capital propriu mediu}}$$

$$\text{Rata de rotație a activelor circulante} = \frac{\text{Venituri din vânzări}}{\text{Active circulante medii}}$$

$$\text{Rata de rotație a stocurilor} = \frac{\text{Venituri din vânzări}}{\text{Stocuri medii + cheltuieli în avans}}$$

$$\text{Rata de rotație a creanțelor comerciale} = \frac{\text{Venituri din vânzări - extern}}{\text{Creanțe comerciale medii}}$$

$$\text{Rata de rotație a datoriilor către furnizori} = \frac{\text{Achiziții totale}}{\text{Datorii medii către furnizori}}$$

4. Rata rentabilității

Rata rentabilității indică capacitatea companiei de a genera profit și reprezintă un indicator esențial în evaluarea succesului financiar.

Aici se includ:

$$\text{Rata profitului operațional brut} = \frac{\text{Profit operațional brut}}{\text{Venituri din vânzări}}$$

$$\text{Rata profitului operațional net} = \frac{\text{Profit operațional net}}{\text{Venituri din vânzări}}$$

$$\text{Rata marjei nete de profit} = \frac{\text{Profit net}}{\text{Venituri din vânzări}}$$

$$\text{Rata marjei brute de profit} = \frac{\text{Profit net} + \text{cheltuieli cu dobânzile} \times (1 - \text{rata impozitului})}{\text{Venituri din vânzări}}$$

$$ROA = \frac{\text{Profit net} + \text{cheltuieli cu dobânzile} \times (1 - \text{rata impozitului})}{\text{Active totale medii}}$$

$$ROE = \frac{\text{Profit net}}{\text{Capital propriu mediu}}$$

Ratingul de bonitate nu se calculează pentru următoarele sectoare:

- Instituții monetar-financiare publice
- Instituții monetar-financiare private interne
- Instituții monetar-financiare aflate sub control străin
- Societăți publice de asigurări și fonduri de pensii
- Societăți private interne de asigurări și fonduri de pensii
- Societăți de asigurări și fonduri de pensii aflate sub control străin
- Întregul sector al activităților financiare și de asigurări
- Persoane fizice autorizate – angajatori
- Companii nou-înființate